

Mátyás király Kéménden (A legszebb gyermek)

Mátyás király királysága alatt, tudvalevőleg sokszor járt országába álruhában, hogy jobban megismerje népét és annak minden ügyét, baját. Egyik ilyen alkalommal Kéménden is járt, s amint jött a falu alsó végéről, a legszélső háznál az országút mellett, egy sátoros cigánycsaládot talált. Oda is köszönt hozzájuk mindjárt illendőképpen:

– Szerencsés jó napot kívánok! Éppen titeket kereslek! Én a király őfelségétől jövök, s azt kérdezteti őfelsége, hogy nincsen-e valami panaszolni valótok mostanában? És még azt is kérdezteti tőletek, hogy vajon van-e közöttetek egy olyan ügyes ember, aki meg tudná keresni országában a legeslegszebb gyereket. Mert aki ezt megtalálja, annak ajándékol egy ököl nagyságú aranyalmát fog adni.

Mindjárt jelentkezett is egy daliás termetű ifjú ember, hogy őneki a legjobb a lába a családban, ő a legügyesebb, majd ő megkeresi azt a legszebb gyereket az országban.

– No, jól van! Akkor máris indulj el és keresd meg azt a legszebb gyereket, és ha megtaláltad, azonnal vidd el a királyi palotába, Visegrádba, és jelentsd meg majd ott a királynak, akitől majd megkapod az ajándék aranyalmát!

Mátyás király ezzel aztán otthagya őket és ment be a faluba tovább a maga útján. A cigány is felkerekedett és ment, mendegélt, falukon, városokon keresztül, megkeresni az ország legszebb gyerekét.

Amikor már egy hónapja is elmúlt és már igen belefáradt a sok gyaloglásba, mivel lova nem volt még és mindenüvé csak gyalogszerrel ment, azt vette észre, hogy újra Kéméndre került, de a falu másik végéről. Azután megkereste a családját és rövid búcsúzkodás után ismét ment tovább. Gondolta magában, hogy amíg az első hó le nem esik, addig folyton keresi a legszebb gyereket, és ha addig se találja meg, akkor azután elmegy Visegrádba, a királyi palotába, megmondja a királynak, hogy még nem találta meg a legszebb gyereket, adjon még neki valami kis haladék időt.

Elindult hát ismét, és ment, mendegélt hegyen, völgyön keresztül, sárban, vízben tapogva, míg hosszú idő elteltével leesett az első hó. „Hát már most már mitévő legyen?” – kérdezte magában. Egyik faluban kért rongyokat és madzagokat, amikkel becsavarta, bekötözte a lábait és úgy iparkodott széleseben hazafelé. Közben a családja már-már azt hitte, hogy elveszett valahol, vagy megették valahol a farkasok. Végre-valahára azután ismét hazavergődött. Odahaza azután elmesélte a családjának, rokonainak, hogy hol járt, merre járt, miket látott, és szerencsétlenségére sehol se találta meg azt a legeslegszebb gyereket, akit ő keresett az országban. A beszéde sírásba fuldoklott, és azon jajgatott, hogy most már mi lesz övele, bizonyára le is fogják ezért őt majd fejezni. Sírt az egész család, de még a rokonság is.

Amint így keservesen sírdogáltak, búslakodtak, hát egyszer csak előjött valahonnan nagy álmosan a pőróból egy maszatos kis purdé, pontosan az ő kistia. Ekkor igen nagyon megörült és mindenhol összevissza csókolta őt. Azután nézte, nézdegélte az ő kistiat, és ekkor kapott észbe, hogy milyen gyönyörű is az ő kistia, és hogy ilyen szépséges szép gyerek nincsen is az egész országban másik egyetlenegy sem. Hát ekkor arra a megállapításra jutott, hogy elviszi a királyi várba az ő kistiat, és megmondja, hogy ettől szebb gyereket sehol az egész országban nem talált. Lesz, ami lesz, majd meglátja, hogy mi lesz.

Másnap fel is kerekedett, s a kistiaival együtt elindult Visegrádra, a királyi várba, hogy Mátyás királynak bemutassa az ő gyönyörű kistiat, amelynek párját az egész országot összejárva sehol sem talált. A királyi vár előtt egy őrnök bejelentette, hogy nagyon hosszú keresgélés és fáradság után, végre megérkezett, és elhozta az ország legeslegszebb gyerekeit. Mátyás király előjött a palotájából és így szólította meg a cigányt:

– No te cigány! Megtaláltad-e az országomban a legeslegszebb gyereket?

A cigány mélyen meghajolt és ezt válaszolta a királynak:

– Instálom királyom, életem s halálom a kezébe ajánlom, én bizony összejártam az egís országot, de asz én kisfiamon kívül sebbet sehol sem találtam! Jaj segény fejemnek, de most már azst se bánom, ha le is fejeztet, de asz én kisfiamon kívül, sehol asz egés országban nem találtam sebbet! Nézzse csak meg, hogy milyen síp, milyen kedves esz a gyerek!

– Jól van cigány! – felelte erre Mátyás király. – Igazad van! Helyesen cselekedtél, mivel mindenkinek a legszebb, a legjobb, a legkedvesebb a saját gyereke. Még akkor is, ha az véletlenül kissé fogyatékos gyerek. Most már megkapod az aranyalmát, mivel rászolgáltál.

Azután belenyúlt a zsebébe, kivette onnét az aranyalmát, a másik zsebéből pedig egy marék aranypénzt és átnyújtotta azokat a cigánynak. A cigány megköszönte az ajándékot és nagy hálálkodva azután hazafelé ballagott a kisfiával. Odahaza azután vett magának egy szép kis családi házat és nem kellett többé neki a rideg, szélfútta cigánysátorban laknia.